

ΣΛΗΜΑΝ ΚΑΙ ΜΠΑΙΤΤΙΧΕΡ¹

B'.

Ἐν Βερολίῳ, τῇ 6 νοεμβρίου 1893.

Τῇ ἐριτίμῳ Σντράξει,

Ἄρτι ἔλαβον τὸ φύλλον τῆς ἀξιολόγου ὑμῶν ἐφημερίδος, ἐν ᾧ ὁ στρατηγὸς Σραϊδερ ἐπαναφαίνεται, ὡς δυνάμενος χάριν τῆς βερολίνεiou ομάδος νὰ εἰπῇ ὀλιγώτερα παρ' ὅσα ἐξέφηρε. Προσεχῶς θὰ καταδείξω ὑμῖν ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Σραϊδερ γραφέντων ὅτι αἱ διαβεβαιώσεις μου δὲν ἦσαν ὑπερβολικαί. Ὁ στρατηγὸς ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸ ἐν τῇ Bauzeitung (Ἐφημερίδι τῶν ἰδρυμάτων) δημοσίευμα αὐτοῦ κατὰ μᾶλλον τοῦ 1891. Παράδοξον ὅτι λησμονεῖ ἐνταῦθα ἀκριδῶς τὰ προηγούμενα δημοσιεύματα αὐτοῦ ἐν τοῖς «Ἀρχείοις τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πυροβολικοῦ» (Archiv f. Artillerie-offiziere) τοῦ 1892 καὶ ἐν τῷ «Borrgā καὶ Νότῳ» (Nord und Süd) 1893. Ἐν τούτοις ὀφείλει ἐπὶ παραδείγματι νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν γνώμην τῶν ἀναγνωσάντων τὸ ἐν λόγῳ τελευταῖον αὐτοῦ δημοσίευμα, καθ' ἣν: «Κατὰ τὴν ἐπιγινομένην ἐντύπωσιν ὁ στρατηγὸς πληρέστατα πέποιθεν ὅτι ἔχετε δίκαιον, ἀλλ' οὐδαμῶς ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκφράσῃ αὐτό».

Προεῖπον ἥδη ὑμῖν ὅτι οἱ βερολίνειοι κύκλοι τὸ πᾶν θὰ ἐπραττον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κατασιγῶσι τὴν ἐν τῇ τρωϊκῇ ἀγυρτεία κολοσσίδαian μομ-

1) Μετὰ τὴν ἐν τῷ ἡγουμένῳ φύλλῳ δημοσίευσιν τῆς εἰς τὰς ἐν Τροίᾳ ἀνασκασθῆς καὶ τὰς κατόπιν αὐτῆς συζητήσεις ἀναγομένην ἐπιστολὴν τοῦ ἀντιστρατήγου Σραϊδερ, παρατιθέμεθα ἔτι καὶ τὴν ἐν τῷ αὐτῷ «Ὀθωμανικῷ Ταχυδρόμῳ» (ἀρ. 248) δημοσιευθεῖσαν τοιαύτην τοῦ κ. Μπαίτιτχερ.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Ὁ ἀναγινώσκων τὴν πρώτην σελίδα τοῦ Figaro, τῆς Echos de Paris καὶ ἄλλων ὁμοίων ἐφημερίδων, βλέπει ἐν αὐταῖς καθ' ἑκάστην ἀναγραφομένης ἐσπερίδας, ὧν ἐρασιτέχναι καὶ καλλιτέχναι μετέχουσι, μεταβάλλοντες αὐτὰς εἰς ἀληθῆ καλλιτεχνικήν ἐστίασιν, προσομοιάζουσιν τοῖς τῶν ἀρχαίων συμποσίοις. Τὰ δαιτὸς ἀναθήματα, τὰ σκόλια, τὰ αἰνίγματα καὶ οἱ γέρφοι, τὰ ἄσματα καὶ αἱ παιδιὰ καὶ αἱ ἔστιν ὅτε διάφοροι ζητήσεις περὶ τε φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν θεμάτων διακρίνονται δυνάται τις εἰπεῖν, ἐν ταῖς ἐσπερίσι ταύταις. Ἡ Ἀδριανὴ Δεκρουβέρ ἄλλοτε ἢ δεσποινὶς Bartet σήμερον καὶ ἄλλοι καλλιτέχναι, προσκαλούμενοι λέγουσι διάφορα ποιήματα ἢ ἀποσπάσματα τραγῳδιῶν ἢ δραμάτων, ἐρασιτέχναι δὲ διδάσκουσι δράματα ἢ κωμωδίας, τὰς λεγόμενας comedies intimes, μουσικοὶ δὲ διάφοροι ἐκτελοῦσι διάφορα μουσικὰ συνθέματα τῆς

φῆν κατ' αὐτῶν, κρίμα δ' ὅτι ὁ στρατηγὸς Σραϊδερ ἐπικουρὸς ἐν τούτῳ προσέρχεται, ἀφοῦ ἐπὶ τινα χρόνον ἠκολούθησε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀνεξάρτητον κρίσιν. Περὶ τὴν ἐποχὴν τοῦ προμνημονευθέντος ἐν τῇ Bauzeitung δημοσιεύματος αὐτοῦ, ὁ στρατηγὸς ἔγραψεν ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τοῦ φῶς» τῆς 10 μαΐου 1891, κατόπιν σταθμίδεως τῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ γραφέντων, ὅτι τὰ ἐρεῖπια εἶναι ἀχαρακτήριστα καὶ ἥμισυ ἐπιδεκτικὰ καθορισμοῦ: «Ἄν οὔτοι (οἱ μάρτυρες τοῦ Σλήμαν) ἀναγνωρίζωσι τοῖς ἐν Χιδαρλίκ ἐρεῖπιοις χαρακτῆρα ὀχυρωματικοῦ ἰδρύματος, ἐκρίναν τὰ πράγματα κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῶν ἰδίων πόθων καὶ τῆς ἰδίας φαντασίας», τῷ 1892 κατὰ φεβρουάριον ἀπαλείφει τὰ ἀχαρακτήριστα καὶ ἥμισυ ἐπιδεκτικὰ καθορισμοῦ ἐρεῖπια «ἀπὸ τοῦ καταλόγου τῶν ἀρχαιοτάτων μνημείων τῆς περὶ τὴν Ἰδρυσὶν θρουρίων τέχνης», τῷ 1893 δὲν ἀλλάσσει τὴν ἐν τούτῳ γνώμην αὐτοῦ, σήμερον δὲ μετὰ πέντε μῆνας ἀναμνησθεῖται μόνον τοῦ ἐν τῇ Bauzeitung δημοσιεύματος τοῦ 1891 καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι δὲν ἐθεώρησεν ὡς ἀδύνατον τὸν ὡς ὀχυρώματος χαρακτῆρα τῶν ἐρεπιῶν, διότι κατὰ τὸ νεώτατον βερολίνειον σύνθημα: Κἂν ἔτι ἡ «δευτέρα πόλις» (καὶ αὐτὰ τὰ ἀνεπίδεκτα καθορισμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ καταλόγου τῶν μνημείων ὀχυρωματικῶν ἰδρυμάτων ἀπολειφθέντα ἐρεῖπια, εἰς ἃ μόνον ὁ πόθος καὶ ἡ φαντασία δύνανται ν' ἀποδώσωσι χαρακτῆρα ὀχυρωμάτων) μὴ ἦναι ἡ Τροία, ἦν μετὰ ἑνδεκα ἥδη ἔτη ἐν τῷ βῶ στρώματι ἀναγνωρίσασμεν, τότε τοιαύτη θὰ ἦναι — πρόσδεχε κηλῶς, ἀξιοτίμη ἀναγνώστα, — ἡ δευτέρα ἐκ πέντε ἀρχαίων τοιούτων πόλεων, τὰς ὁποίας ἀτυχῶς ὁ Ὁμηρὸς δὲν ἐγνώρισε. Πολλὰκις θὰ δινηθώμεν εἰσεῖτι ἐν τῷ μελλόντι νὰ γελάσωμεν ἐπὶ τῇ μεγαλοπρεπεῖ ταύτῃ γελοιογραφίᾳ. Προσεχῶς θὰ λάβετε λεπτομερεστέραν ἀνάπτυξιν τοῦ περὶ ὀχυρώματος ζητήματος καὶ ἐν γένει

τε κλασικῆς μουσικῆς καὶ τῆς ἐλαφρῆς. Οὕτω ζῶσιν ἐν ταῖς εὐδαίμονι ἐκείναις αἰθούσαις.

Ἡμῖν δὲ τί γίνεται; Εἶχε δίκαιον πρὸ τίνος γράφων ὁ ἄλλοτε συμπαθὲς γραμματεὺς τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας ἐνταῦθα κ. Trouber ἐν τῷ Figaro ὅτι κυρίως ζωὴ οὐκ ὑπάρχει παρ' ἡμῖν. Τὸ θέρος ἐν ταῖς ἑσπερίαις παρέρχεται τὸ πλεῖστον ἐν ἡσυχίᾳ, περιοριζόμενον τῶν εἰς αὐτὰς μεταβαίνοντων ἐν τῷ ἀναπνεῖν τὴν βροσποριάδα αἶραν. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μάλιστα, ἐκτὸς τῶν χορῶν τῶν κκ. Εὐγενιδῶν καὶ τῆς ἀγροτικῆς ἐορτῆς τοῦ κ. Θ. Μυρογορδάτου ἐν Θεραπείαις, σχεδὸν οὐδὲν ἐγένετο, ἐορτῇ δέ τις μετὰ πατάγου διοργανωθείσα ἐν Πριγκιπῷ μετὰ πατάγου ἐναυαγήσει. Πέρυσιν ἐγένετο μετῶν κινήσει, φέτος ὀλιγωτέρᾳ, τὸ ἐπόμενον ἴσως ὀλιγώτερον ἔτι. Ὁ χειμὼν ἐπῆλθεν, ὁ χειμὼν ὁ ἐν Σταχυοδρομίῳ ἄλλοτε ἐν μακαρίαις ἡμέραις τὴν ζωηρότητα προσκομίζων εἰς πνευματικὴν ἐργασίαν, εἰς κοινωνικὴν ἀπολαυσιν. Οἱ Σύλλογοι δὲ καὶ διάφορα ἄλλα μέρη ἀπέτελουν κέντρα σπουδακότα, ἐν οἷς καὶ πνευματικὴ καὶ ἐθνικὴ συνετελεῖτο ἐργασία, πάντων περὶ αὐτὰ συστρεφόμενων, ἀνταμιλλομένων πρὸς ἀλλήλους ἐν εὐγενείᾳ στάδιοις. Νῦν ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος, μόνος ἐναπομείνας, συγκεντροῖ μὲν πολλοὺς, ἄλλ' οὐχὶ πάντας ὡς ἔδει καὶ ὡς ἐγένετο ἄλλοτε, οὐδὲ παρίστανται πολλοὶ οἱ ἐργάται αὐτοῦ. Ἄλλα πνευματικὰ κέντρα δὲν βλέπομεν. Τὰ salons, καὶ

περὶ τῆς ἐκ μέρους τοῦ Βίχου ἀπαρνήσεως τῆς ἀνακαλύψεως τόπου, ἐν ᾧ ἐκαίοντο νεκροί· σήμερον περιορίζομαι εἰς τὰς ἐν βίᾳ γινομένης ταύτας παρατηρήσεις.

Δέξασθε τὴν ἐκφρασὶν τῆς ἐξόχου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως καὶ ἀφωσώσεως

BOETTICHER

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ)

Γ. Κ. Λαζαρίδης.

Η Μ Π Ε Σ Α

Πρό τινων ἐτῶν ὁ γλῆκερ ποιητῆς ὡραίων ἁσμάτων, ἀλλὰ καὶ οὐκ ἦν ἐν τοῖς ὀρεινοῖς τοιοῦτοις διαπρέπων κ. Χ. Σαμαρτσίδης ἔγραψε συγκινητικὸν ποιημάτιον, ἐπιγραφόμενον ἡ Μ π ε σ α, δι' ἧς τὸ φιλόξενον τῶν ὀρεινῶν δηλοῦται. Τὸ ποιημάτιον ὁ φίλος ποιητῆς ἐπεμψε τῷ ἑλληνιστῇ διοικητῇ Ἀγκύρας ἐξοχωτάτῳ Ἀμπετίν πασᾶ, ὅστις ἀναγνοῦς αὐτὸ τήνδε ἐπεμψε τῷ κ. Σαμαρτσίδῃ ἑλληνιστῇ ἐπιστολὴν.

Ἐν Ἀγκύρᾳ, τῇ 4 νοεμβρίου 1893.

Ἐλλογιμώτατε,

Ἀσμένως ἔλαβον τὸ ποίημα ὑμῶν τὸ ἐπιγραφόμενον Μ π ε σ α, ὅπερ εὐηρεστήθητε νὰ μοι πέμψητε μετὰ τῆς ἐπιστολῆς σας τῆς 28 ὁκτωβρίου. Ἀνέγνων δ' αὐτὸ μετὰ τοσούτῳ μείζονος ἐνδιαφέροντος ὅσῳ ἐγνώριζον ὅτι ἔχω πρὸ ἐμοῦ ποίημα λογίου διαπρεπῆ κατέχοντος θέσιν μετὰ τῶν ἑλλήνων ποιητῶν τῆς ἐποχῆς ταύτης. Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς περιγράψω τὴν ἡν ἀπεκόμισα ἐκ

τῆς ἀναγνώσεως αὐτοῦ λαμπρὰν ἐντύπωσιν. Εἶνε πράγματι ἀριστοῦργημα, ἀντάξιον τῆς μεγάλης φήμης τοῦ ποιήσαντος καὶ σπεύδω νὰ διαβιβάσω ὑμῖν τὰ θερμὰ συγχαρητήριά μου.

Εὐχαριστῶν ὑμῖν πᾶν ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τοῦ ποιήματος, παρακαλῶ συνάμα ὅπως δεχθῆτε τὴν διαβεβαίωσιν τῶν ἐξαιρέτων αἰσθημάτων μου

(ὑπογρ.) ΑΜΠΕΤΙΝ.

Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης οὐ μόνον ἡ ἐκτίμησις πρὸς τὸν ποιητὴν καταφαίνεται, ἀλλ' ἅμα καὶ ἡ τελεῖα γνῶσις τῆς ἑλληνικῆς ὑπὸ τῆς Α. Ἐξοχωτάτου τοῦ ἄλλοτε ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ νῦν διαπρεποῦς διοικητοῦ Ἀγκύρας Ἀμπετίν πασᾶ. Ἐκ τοῦ ποιήματος τοῦ κ. Σαμαρτσίδου, ὅτινι συγχαίρομεν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐνδείξει ἐκτιμῆσεως, παρατιθέμεθα τὰςδε τὰς στροφάς.

Πρόκειται περὶ ξένου ἀφικνουμένου εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Φιλῶρα καὶ γινομένου δεκτοῦ:

... « Πέρσας ὅποιος καὶ ἂν εἴσκι μέσα! »

— « Βάλε τὸ χέρι 'ς τὴν καρδίᾳ καὶ δός μου, γέρο, μπέσα. »

Βάνει τὸ χέρι 'ς τὴν καρδίᾳ ὁ γέρος καὶ 'μιλάει:

« Μπέσα! Ὁ Φιλῶρας, ξένο μου, τὴ μπέσα του φυλάει. »

Μπαίνει ὁ ξένος καὶ σφαλᾷ τὴ θύρα, ῥίχνει πέρα τὴν κάππα, τὸ τουφέκι του, καὶ λέει: « Καλησπέρα! »

Ἔχει τὴ φέρμελ' ἡ χρυσή, ἔχει χρυσὸ τὸ φέσι, χρυσὰ κουμποῦρια καὶ σπαθί, καὶ δακτυλίδι μέση.

Χαρὰ 'ς τὸ λεβεντόπουλο! Χαρὰ 'ς τὸ παλληκάρι!

Τί μαῦρα σφύδια σπαθιστά, καὶ τί 'ματιῶν ζευγάρη!

« Ξένο μας, ἔλα 'ς τὴ γωνιά σιμὰ νὰ ξαποστάσης,

» νὰ ζεσταθῇς, λίγο ψωμί, λίγο φαγὰ νὰ πιάσης,

» καὶ 'ς τὴν καλύβα νὰ μᾶς 'πῆς πῶς βρέθηκες τοῦ Φιλῶρα,

» ἐδῶ 'ς τὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ, τὴν νύχτα, τέτοιαν ὥρα. »

ταῦτα ὀλίγιστα ἐναντι τῶν πολλῶν ἄλλοτε, εἶνε τὸ πλεῖστον μονότονον. Σπανιώτατα παρατίθεται ἐν αὐτοῖς πνευματικὴ τις τροφή, σπανιώτατα φιλολογικὰ ὥς ἐν ἄλλαις χώραις ἐκτίθενται θέματα, σπανιώτατα ἡ μουσικὴ ἐκπέμπει τὴν γλυκεῖαν αὐτῆς αὐδὴν, καθηδύνουσα ἐραταίνως δεσποινίδας, ἀγαθὰς οἰκοδεσποινίδας, ζωηροὺς νεανίας καὶ εὐχάριτας ἄνδρας. Ἐν αὐτοῖς συνδιήλεις ἐπικρατεῖ τὸ πλεῖστον τετριμμένη καὶ ψυχρὸτης ἐστίν, συνοδευμένη ὑπὸ τοῦ Μορφέως. Εἰς ἄλλους καιροὺς πολλὰ salons ἦσαν ἀνοικτά, πολλοὺς ὑποδεχόμενα, τώρα, ταῦτα ἀραιοῦνται. Πλὴν τῶν πρεσβετῶν, ἐν αἷς δίδονται ἐνίοτε δεῖπνα καὶ χορευτικαὶ ἐσπερίδες ἢ καὶ γίνονται ὑποδοχαὶ (réceptions), οἱ ἄλλοι οἴκοι σπανιώτατα ἀνοίγουσι τὰς αἰθούσας αὐτῶν. Comédies intimes σχεδὸν δὲν ὑπάρχουσι, διότι, πλὴν τῆς πέρσι διδομένης κομφιδίας ἐν τῇ ἑλληνικῇ πρεσβείᾳ, οὐδαμῶς ἄλλαχθ' ἤκούσαμεν νὰ γίνη τι τοιοῦτον. Καὶ ὅμως ἄλλαχθ' καθ' ἐκάστην διδάσκονται κομφιδίαι. Μὴ ἀποστρεφόμεθα ταύτας ἐθισθέντες εἰς τὰς πραγματικάς; Ἀναγνώσεις ποιημάτων ἐν αἰθούσαις σπανιώτατα ἤκούσαμεν, ἴσως διότι σπάνιοι εἶνε παρ' ἡμῖν οἱ ὀρθῶς ὑποξήντες ἀπαγγέλλοντες, σπανιώτεροι δὲ οἱ ὀρθῶς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥρτον λέγοντες. Ἀν μὴ ριμθὴ ἢ λεγομένη πατσέτα, ὅπερ εὐτυχῶς ἀπαντᾷ τις εἰς ἀπομακρυσμένης ἐποχάς, τὸ λοιπὸν ἐν τῇ περὶ καιροῦ διαλέξει περέργεται.

Ἡ παρούσα χειμερινὴ περίοδος δὲν προσιωνίζεται ζωηρά. Τὸ θεάτρον εἶνε μονάχριστον· ἀλλὰ καὶ πόσοι ἐνδιαφέρονται περὶ αὐτοῦ; Παρ' ἡμῖν οἱ ἀκραταὶ τῶν θεάτρων εἶνε ὠρισμένοι. Ἐντεῦθεν δὲν δύνανται νὰ γίνωσιν ἐπαναλήψεις, ἐντεῦθεν ἀπαυθύνονται πάντοτε νέα ἔργα, ἐντεῦθεν ἐλλείψεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἐς ἄλλοτε. Ὀλίγη αἰθουσα θὰ ἀνοίξωσιν, ὡς φαίνεται. Ἦδῃ ἐγένοντο δύο συγκεντρώσεις, ἡ μία παρὰ νεκρῷ ζεύγει συμπαθεῖ, ἡ ἑτέρα παρὰ τῇ Λαίδῃ Bicef! τῇ παιελθούσῃ πέμπτῃ, ἥτις εἶχεν ἑκτακτον χαρακτῆρα. Ἰδωμεν τί ἄλλο θὰ γίνη.

Ἡ ζωὴ ἐν γένει παρέργεται μονότονος, ἡ νεότης, ὡς λέγεται, δὲν διασκεδάζει, δὲν συνάπτει γάμους, οἷτοι ἀραιοῦνται, τὰ πάντα παρακμάζουσιν, ἡ κοινωνία μακραινεται, μακραινεται. Πόθεν ταῦτα; Θὰ ἴδωμεν.

* *

Κατὰ πίνανκα δημοσιευθέντα ὑπὸ τῆς «Βελγικῆς Πανεπιστημιακῆς Ἐπιθεωρήσεως» ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν, τῶν φοιτησασῶν εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῶν Βρυξελλῶν ἀπὸ τοῦ 1880-81 μέχρι τοῦ 1892 ἀνῆλθεν ἀπὸ τριῶν κατὰ τὸ 1880 εἰς τεσσαράκοντα κατὰ τὸ 1889, κατῆλθε δὲ εἰς 19 κατὰ τὸ 1892. Φανεροῦ ἔσθ' ὅτι τοῦτο ἐπ' ἔτι ταχέως ὁ κόσμος;

Γρηά και γέρος κάθονται ε' τὴ στοίβα ἑς τὸ χορτάρι
 και πλάϊ, πλάϊ κάθεται μ' αὐτοὺς τὸ παλληκάρι
 και λέει· « Φτάνει ζεστασιά κι' ἀνάσα! Δὲ θά φάω.
 • Ἐβγάξ' ἀπὸ τὸ Δελθινό και ἑς τὸ Πρεμέτι πάω.
 » Τρεῖς ἡμέραις ἔπερασα βουνὰ και κάμπους και ποτάμια,
 » και σήμερα, ἐδῶ σιμά, ἑς τὸ βάλτο, ἑς τὰ καλάμια,
 » ἔμπροστά μου τρεῖς ἑτάθησαν, κ' οἱ τρεῖς ἀρματομένοι.
 » Μὴν τρίζεις! κάτω τάρματα! φωνάζουν· τί μοῦ μένει;
 » Νὰ ρίξω κάτω τάρματα ἢ νὰ τραβήξω ἴσια,
 » κ' ἕνας μὲ τρεῖς νὰ μετρηθῶ ἐκεῖ παλληκαρίσια.
 » Μάννα και σὰς ἐγέννησε, μάννα κ' ἐμέ. Καθίτε!
 » Ἀνοίγτε δρόμο! Σὰς βαρῶ, τοὺς λέω, τραβηγίτε! ...
 » Φωτιά ἐγώ, φωτιά κι' αὐτοί· ἑς τὸν τόπον ἕνας μένει ...
 Σκύφτουν ὁ γέρος και ἡ γρηά βουβοὶ και δακρυσμένοι,
 και μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτὸ ὁ ξένος ἀπομένει ...
 Πατημασιαὶς ἀκούονται. Παιὺς κουρταλεῖ τὴ θύρα;
 — « Ἀνοίξε, μάννα! μ' ἔφαγε, μ' ἔφαγε μαύρη μοῖρα!
 » Ἀνοίξε μάννα, πρόφθασε! εἶν' ἡ ζωὴ μου λίγη.
 » Ἐλα, πατέρα, κ' ἡ ψυχὴ κοντεύει νὰ μοῦ φύγῃ. »
 Πεισιδύνται γέρος και γρηά κι' ἀνοίγουν τὴ θύρα.
 « Τζεφέρ! » — « Πεθαίνω, μάννα μου! Κατάστηθα τὸ πῆρα
 » τὸ βόλι! ... Ἀὐτὸ χέρι σου, πατέρα, νὰ φιλήσω!
 » Μάννα ἑς τὸν κόρφο πάρε με τα ῥάτια μου νὰ κλείσω!
 » Ἀδελφία μου Ῥεσίτ, Ἀλῆ, ἔχετε ῥειά ... παγώνω ...
 » Τὸ αἶμά μου! ... ἔχετε ῥειά ... Τὸ αἶμα ... τελειώνω! »

Και πέταξ' ἡ ψυχούλα του, και ἑκλείσθηκε τὸ στόμα,
 και τοῦ θανάτου ῥύθηκε ἑς τὴν ὄψι του τὸ χρῶμα.

Σφίγγει τὸ γυῖο ἑς τὴν ἀγκαλιὰ ἡ μάννα ἑταχμένο,
 και τὰ παιδιὰ τὰ ζωντανὰ τὸν ξένο ἑταπλωμένο
 καλὰ, καλὰ κυττάζουνοι· τὴ θύρα τοὺς σφαλοῦνε
 και ἑς τοῦ πατέρα τοὺς τ' αὐτὲ σκύφτουνε και ἑμιλοῦνε.

* *

Βερολίνοις, δνόματι Constant Salla, προσήνεγκε τῇ γερμα-
 νικῇ πρωτεύουσῃ 300,000 μάρκων, ὅπως αἱ πρόσδοι αὐτῶν
 χρησιμεύσωσι πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἢ εἰς θαλασσίαν
 ἐκδρομὴν χάριν ἀποκαταστάσεως ἢ βελτιώσεως τῆς υἱείας αὐ-
 τῶν, παιδῶν ἀσθενῶν ἢ ἀδυνάτων, ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἄνευ
 διακρίσεως ὁρησκεύματος.

* *

Πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης και τῆς Ἀμερικῆς ὑφίστανται
 πλοῦσαι βιβλιοθήκαι πρὸς χρῆσιν τῶν περὶ τὰ γράμματα, τὰς
 ἐπιστήμης και τὰς τέχνης ἀσχολουμένων, διευκολύνουσαι τὰ
 μέγιστα αὐτοῦς. Ἐκ τῶν βιβλιοθηκῶν τούτων ἡ σπουδαιότητι
 πασῶν ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν τόμων οὗς ἔχει ἐστὶν ἡ γαλλικὴ
 Ἑθνικὴ Βιβλιοθήκη. Γενομένης ἀπογραφῆς ἑναγχοῦ, ἀπεδείχθη
 ὅτι κέκτηται 2,150,000 τόμους, μὴ περιλαμβανομένων ἐν αὐ-
 τοῖς τῶν ἐφημερίδων. Οἱ ἐν Εὐρώπῃ εὐποροῦσι μέσων πρὸς
 πνευματικὴν ἐργασίαν, ἐνῶ ἡμεῖς προκειμένου και περὶ τῶν κυ-
 ριωτάτων πρέπει ν' ἀνατρεῖωμεν εἰς τὸ πτωχὸν βαλάντιον ἡμῶν
 πρὸς ἀγορὰν βιβλίων διὰ τὴν ἐλαχίστην ἐργασίαν. Καὶ ἔπειτα

Κι' ὁ γέρο-Φλιώρας ἑτάκωσε ἑψηλὰ τὴν κεφαλὴν του
 και λέει τότε ἑς τὸ Ῥεσίτ, και λέει ἑς τὸν Ἀλῆ του.
 « Αὐτὰ του τᾶσπρα τὰ μαλλιά ὁ Φλιώρας δὲ ντροπιάζει!
 » Ποιὺς δὲν πιστεύει; Εἴμ' ἐδῶ, κι' ἂν τοῦ βαστᾷ, κοπιάζει.
 » Στὸν ἄνθρωπο ποῦ σκότωσε τὰ δέλεφί σας, παιδιὰ μου,
 » ἐδῶκα μ' ἐσέα, κι' ἐβαλα τὸ χέρι ἑς τὴν καρδιά μου,
 » και μέσα ἑς τὴν καλύθα μου, ἑς τὸ σύνορό μας μέσα,
 » μὲ τὸ Θεό μου πιάνομαι, μὰ δὲν πατῶ τὴ μ' ἐσέα.
 » Ῥεσίτ, παιδί μου, κύτταξε· Ἀλῆ, παιδί, θυμήσου!
 » Ξένε μου, γύρε, τριγὰ σου δὲν θάγγιχθῇ. Κοιμήσου! »

« ὁ ἀρβανίτης ὁ καλὸς τὴ μ' ἐσέα του φυλάει.
 » Σ τὸ σύνορό μας σ' ἔφερχ, δὲν ἑπάτησα τὴ μ' ἐσέα.
 » Ἐφθάσαμε· ἑς τοῦ Πρεμετιοῦ τὸ δρόμο εἴσαι μέσα.
 » Τόρα . . . τὸ γυῖο μου σκότωσες, δὲ θὰ γυρίσω πίσω
 » πρὶν ρίξω τὸ τουφέκι μου, ξένε, νὰ σὲ κτυπήσω.
 » Μιας τουφεκούλας τράβηξε δρόμο, νὰ γονατίσω,
 » νὰ τουφεκίσω, τοῦ Τζεφέρ τὸ αἶμα νὰ ζητήσω.
 » Κι' ἂν σὲ σκοτώσω, ἑσχώρα με, κι' ἂν ὄχι, ξένε, σύρε. »
 Ὁ ξένος τὸν κατήφορο τῆς βεμματιᾶς ἐπῆρε,
 μιὰς τουφεκούλας τράβηξε τὸ δρόμο, κ' ἐκεῖ στέκει·
 ὁ Φλιώρας ἐγονάτισε, βροντάει τὸ τουφέκι·
 ὁ ξένος δὲ ἑκτυπήθηκε· « Ξένε, καλὴ σου ὥρα! »
 Κι' ὁ ξένος ἀποκρίθηκε· « Καλὴ σου ὥρα, Φλιώρα. »

ἀποροῦμεν ὅτι ὀλίγη πνευματικὴ κίνησις σοβαρὰ ὑπάρχει παρ'
 ἡμῖν.

* *

Ἐν τῷ Figaro ἀναγινώσκουμεν ὅτι ὁ κ. Ἰωάννης Ψυχάρης,
 ὁ μονομαχίας και συζητήσεως προκαλῶν νῦν ἐν Ἀθήναις, ἐξακο-
 λουθεῖ νὰ κατατάσῃ τὰ ἀνέκδοτα χειρόγραφα τοῦ μεγάλου
 αὐτοῦ πενθεροῦ Ἑρνεστού Renan. Ταῦτα δὲ ὑπερβήσονται τὸν
 ὁρισθέντα κατ' ἀρχὰς ἀριθμὸν. Πολλὰ δ' αὐτῶν, λίαν ἐνδιαφέ-
 ροντα, εἰσὶ προσωπικαὶ ἀναμνήσεις, αἵτινες θὰ προκαλέσωσι τὴν
 περιεργίαν. Ὁ κ. Ψυχάρης φρονεῖ ὅτι τὰ μετὰ θάνατον εὑρεθέντα
 τοῦ συγγραφέως τῆς *Histoire du peuple d'Israël* δὲν δύ-
 νανται νὰ ἐκδοθῶσι πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑτους.

* *

Ἡ Ἰσπανία ἀπώλεσεν ἕνα τῶν σπουδαιοτάτων αὐτῆς σα-
 τυρικῶν τὸν Garcia Santes-Teban, συγγραφεὺς δὲ κομφοιδῶν.

* *

Ἐν Βερολίνῳ ἀπέθανεν ὁ Henri Lange, διάσημος γερ-
 μανὸς χαρτογράφος.

O. A.